

Enkel besøksstrategi for Finnsåsmarka naturreservat

Statsforvalteren i Trøndelag

Mars 2021

1. Innledning

Finnsåsmarka naturreservat i Snåsakommune består av et skogområde på den såkalte Snåsa-Steinkjerkalken. Området består av flere bergrygger med mellomliggende forsenkninger. Naturreservatet er oppdelt i tre delområder, og har et samlet areal på ...1335 da. «Hovedområdet» strekker seg vestover fra kurssenteret på Finsås, og har et areal på ca 800 da.

Formålet med vernet er å bevare et spesielt område med kalkskog og sjeldne og sårbare arter som følge med dette naturgrunnlaget. Området har et svært stort arts mangfold, og det er spesielt orkideer og sopp som representere sjeldne arter.

Det er laget skjøtselsplan for området (hovedområdet), NINA (2018). Planen deler området opp i 29 ulike forvaltningsområder, med forslag til ulike tiltak og prioritering for skjøtsel. Skjøtsel har startet siden vinteren 2018 og pågår fortsatt. Skjøtsel går ut på ivaretagelse av mariskobestander, gjenoppretting av friskfuktig kalkskog og kalkskogsump/rikmyr – der slike areal har blitt grøftet og igjenplantet, samt rydding av oppvekst av einer og busker i utvalgte områder med furukalkskog.

Det er startet opp arbeid med forvaltningsplan. Etter første vernevedtak i (2015/16), så har det vært flere runder med utvidelse av reservatet. Forvaltningsplanarbeidet ha derfor vært stilt i bero.

Finnsåsmarka naturreservat består av 3 delområder

2. Kunnskapsgrunnlaget

Gjennom skjøtselsplanen og flere fagundersøkelser, så er kunnskapsgrunnlaget om Finnsåsmarka godt.

2.1 Sårbare naturverdier

Som naturtype er Finnsåsmarka i seg selv ganske robust, men påvirket av diverse inngrep - som forsøkes reversert gjennom skjøtsel.

Sårbare verdier i Finnsåsmarka er i første rekke orkidearter, som marisko og flueblom. Marisko er veldig synlig, og vil være sårbar i forhold til ferdsel, plukking (ikke tillatt) og eventuelt beiting. Flueblom er mye mindre synlig, vanskelig å se hvis man ikke har det rette blikket, og er ganske robust som art. En annen sårbarhet er sjeldne sopper, hvor en del lever i en slags symbiose med trær, og hvor sopp vil gå ut hvis de aktuelle trær felles eller dør.

2.2 Den besøkende

Området har tidligere vært disponert av Skogskolen i Steinkjer, seinere Høgskolen i Nord-Trøndelag, og er benyttet i forbindelse med undervisning. I den forbindelse ble det laget en natursti, en rundtur på ca 2,7 km, med plakater som forteller om naturen. Naturstien er i dag i dårlig forfatning.

Videre så går det vei ca 1 km inn i området, til en parkeringsplass. Det er lov å ferdes motorisert på vegen. Ved parkeringsplassen er det også en enkel rasteplass.

Fra parkeringen går det sti inn til et stort felt med marisko, det såkalte «demonstrasjonsfeltet». Feltet er avsperrert med et enkelt gjerde, og her kan publikum få oppleve den særegne og flotte orkideen marisko. Det vokser også flueblom her, men de orkideene er de færreste som vil oppdage.

Det er forøvrig diverse stier av ulike forfatning i områder, det vil også si deler av stier.

Den mest markante leia er den gamle ferdselsleia mellom Finsås og Oldernes, som går gjennom området, fra fra enden av vegen og vestover.

2.3 Annen relevant kunnskap

Det er foreliggende et utkast til forvaltningsplan for verneområdet. Det er planlagt å sende forvaltningsplanen ut på høring i 2019.

3. Mål

3.1 Mål med besøksforvaltning

Mål for verneverdiene

I verneforskriften er det en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Fylkesmannen har som mål at flest mulig besøkende skal kunne oppleve Finnsåsmarka naturreservat uten at det går på bekostning av verneverdiene. Fylkesmannen mener at ikke vil ta noe skade om det skulle bli økt ferdsel i verneområdet, da ferdsel naturlig vil kanaliseres etter veg og stier.

Mål for besøkende

Finnsåsmarka egner seg godt for å vise et område med kalkskog, herunder både furukalkskog og grankalkskog.

3.2. Strategiske grep

Strategiske grep er å kople informasjon med tilgang og mulighet til å benytte stier i området. Blant de mange stier og små partier av stier, velges noen hovedleier for presentasjon og oppgradering. Det vil si sti etter den gamle naturstitraseen, den gamle hovedleia til Oldernes og sti til demonstrasjonsfeltet for marisko, og tilknytning til Snåsavatnet.

Kart med stier i Finnsåsmarka

4. Tiltaksplan

<i>Tiltak</i>	<i>Når</i>	<i>Ansvarlig</i>
<i>Verneplakater</i>	<i>2020</i>	<i>Produksjon: FM Oppsetting: SNO</i>
<i>Oppgradering av natursti</i>	<i>Etter nærmere vurdering</i>	<i>FMTL</i>
